

Dr. Pavao Anđelić : BOBOVAC I KRALJEVA SUTJESKA
Stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću, izdanje
"Veselina Masleše", Sarajevo 1973.

Svojim najnovijim djelom "Bobovac i Kraljeva Sutjeska" dr. Pavao Anđelić upoznaje nas s rezultatima arheoloških iskopavanja na Bobovcu nedaleko Kraljeve Sutjeske i na Grgurevu u samoj Kraljevoj Sutjesci. Ta iskopavanja vršena su u okviru redovitog programa i znanstveno-istraživačkog rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine. Ovim i drugim većim i manjim radovima dra Pave Anđelića znatno je obogaćena arheološka, povijesna i kulturno-povijesna građa iz doba srednjovjekovne bosanske države od bana Borića iz polovine XII st., Kulina bana krajem XII i početkom XIII st. sve do posljednjeg bosanskog kralja iz vladarske kuće Kotromanića - Stjepana Tomaševića, odnosno pada samostalne bosanske države pod Osmansku vlast u svibnju 1463. godine.

U ovoj ediciji autor objavljuje vrlo zanimljive osnovne rezultate arheoloških istraživanja i daje u glavnim crtama kulturno-povijesne, kronološke i stilske analize i ocjene značajnijeg materijala. Djelo je popraćeno nizom dokumentarnih snimaka, kao što su otkrivene i konzervirane zidine dvorova na Bobovcu i Grgurevu, zatim dvorske kapele na tim lokalitetima, od kojih je ona na Bobovcu i rekonstruirana s fragmentima fresaka. Vrlo impresivno i uvjerljivo djeluje idealizirana rekonstrukcija jedne vladarske kuće na Grgurevu, do čega je autor mogao doći pomnom analizom iskopanih zidina i pronađenih arhitektonskih i dr. ulomaka /građevinski dijelovi, keramika, staklo/. Posebno dokumentarno djeluje pronađeni dekorativni elementi, kao što je uklesani grb Kotromanića s karakterističnim anžuvinskim ljljanima, ukrasni grbovi kralja Tvrtka II Tvrtkovića i njegove žene Doroteje Gorjanske, kameni torzo jednog vladara. Ovim i drugim nalazima autor nam predložuje Bobovac i Kraljevu Sutjesku, ne samo kao sjedišta vladara, nego kao razvijene kulturne ambijente u kojima je njegovana sklonost za umjetnost, umjetni obrt (zlatarstvo, vezivo, rezbarstvo/.

U okviru iste biblioteke "Kulturno naslijeđe" autor je objavio 1966.god. vrlo mnogo novih povjesnih i kulturno-povijesnih podataka za srednjovjekovnu Bosnu u svom radu "Doba srednjovjekovne bosanske države". Edicijom "Srednjovjekovni pečati iz Bosne i Hercegovine" u izdanju sarajevske Akademije nauka i umjetnosti /1970/ Anđelić nam je otvorio bogate stranice bosansko-hercegovačke heraldike i sfragistike. Te dvije edicije s najnovijom o rezultatima arheoloških nalaza na Bobovcu i Kraljevoj Sutjesci čine jednu zanimljivu znanstvenu cjelinu i otvaraju nam pogled u značajna zbivanja i prilike u Bosni i Hercegovini u predtursko doba.

M. Čorković